

WWW-SIVUSTON, VERKKOKAUPAN JA KOULUTUSKALENTERIN TOTEUTUS

Aki Nieminen

Opinnäytetyö
Toukokuu 2013

Mediatekniikan koulutusohjelma
Tekniikan ja liikenteen ala

Tekijä(t) NIEMINEN, Aki	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 06.05.2013
	Sivumäärä 50	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi WWW-SIVUSTON, VERKKOKAUPAN JA KOULUTUSKALENTERIN TOTEUTUS		
Koulutusohjelma Mediatekniikan koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) NIEMI, Kari		
Toimeksiantaja(t) Onerva Mäen koulu		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi uusi valtion erityisoppilaitos Oppimis- ja ohjauskeskus Onerva – Onerva Mäen koulu. Työn tavoitteena oli toteuttaa avoimen lähdekoodin WordPress-julkaisujärjestelmällä käytettävyydeltään hyvä ja esteetön WWW-sivusto, jonka yhteydessä toimivat verkkokauppa ja koulutuskalenteri.</p> <p>Työssä perehdyttiin WordPressiin, verkkokauppaan, responsiiviseen web-suunnitteluun, käytettävyyteen ja esteettömyyteen. Lisäosien valinta -osiossa tutustuttiin WordPressin verkkokauppa- ja koulutuskalenteri-lisäosiin sekä valittiin toimeksiantoon parhaiten sopiva vaihtoehto. Vertailtavia osa-alueita olivat käytettävyys, ominaisuudet, laajennukset ja teemat, yhteisö ja tuki sekä suomenkielisyys.</p> <p>Työn tuloksena syntyi toimeksiannon mukainen WWW-sivusto, joka toimii myös tablet-tietokoneilla ja älypuhelimilla. Sivusto tarjoaa tietoa toimeksiantajan erityisosaamisesta ja palveluista. WooCommerce-lisäosalla toteutettu verkkokauppa tarjoaa tilaamisen lisäksi tietoa toimeksiantajan tuotteista. Events Manager -lisäosalla toteutetun koulutuskalenterin kautta asiakkaat voivat tutustua ja ilmoittautua kaikkiin toimeksiantajan järjestämiin koulutuksiin. Toimeksiantaja oli tyytyväinen työn tulokseen.</p>		
Avainsanat (asiasanat) WWW-sivusto, WordPress, verkkokauppa, julkaisujärjestelmä, koulutuskalenteri		
Muut tiedot		

Author(s) NIEMINEN, Aki	Type of publication Bachelor's Thesis	Date 06052013
	Pages 50	Language Finnish
		Permission for web publication (X)
Title IMPLEMENTATION OF WEBSITE, E-COMMERCE AND TRAINING CALENDAR		
Degree Programme Media Engineering		
Tutor(s) NIEMI, Kari		
Assigned by Onerva Mäki school		
Abstract <p>This Bachelor's thesis was assigned by a new state-owned special school Onerva Centre for Learning and Consulting – Onerva Mäki school. The goal of the thesis was to implement a website with good usability and accessibility, including e-commerce and training calendar using open source content management system WordPress.</p> <p>This thesis examined WordPress, e-commerce, responsive web design, usability and accessibility. In the part Choosing plugins e-commerce and training calendar plugins of WordPress were explored, and the most appropriate option for the assignment was chosen. The parts to be compared were usability, features, add-ons and themes, community and support and a possibility to use Finnish.</p> <p>The result of the thesis was a website based assignment which can also be used with tablet PCs and smartphones. The website offers information of the client's special knowledge and services. E-commerce using WooCommerce plugin offers information of client's products in addition to ordering them. Via training calendar using Events Manager plugin, customers are able to explore and sign up all the trainings organized by the client. The client was satisfied with the results.</p>		
Keywords Website, WordPress, e-commerce, content management system, training calendar		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

KÄSITTEET	4
1 TYÖN LÄHTÖKOHDAT	6
1.1 Toimeksiantaja.....	6
1.2 Tausta ja tavoitteet.....	7
1.3 Aiheen rajaus.....	8
2 JULKAISUJÄRJESTELMISTÄ	8
2.1 Yleistä.....	8
2.2 Julkaisujärjestelmän valinta.....	9
2.3 WordPress.....	9
2.3.1 Historia.....	9
2.3.2 Ominaisuudet.....	10
3 WORDPRESS-LISÄOSIEN VALINTA	12
3.1 Verkkokauppa.....	12
3.1.1 Verkkokauppa käsitteenä.....	12
3.1.2 Lisäosien vertailukriteerit.....	13
3.1.3 Vertailuun valitut lisäosat.....	13
3.1.4 WP e-Commerce.....	13
3.1.5 Jigoshop.....	15
3.1.6 WooCommerce.....	17
3.1.7 Lisäosan valinta.....	19
3.2 Koulutuskalenteri.....	19
3.2.1 Koulutuskalenteri käsitteenä.....	19
3.2.2 Lisäosan valintakriteerit.....	20
3.2.3 Events Manager.....	21

3.2.4	Lisäosan valinta	22
4	TOTEUTUS.....	22
4.1	WordPressin asennus	22
4.2	Ulkoasun toteutus	28
4.2.1	Graafinen suunnittelu	28
4.2.2	Responsiivinen web-suunnittelu.....	31
4.2.3	WordPress-teema	32
4.3	Verkkokaupan käyttöönotto	37
4.4	Koulutuskalenterin käyttöönotto	41
4.5	Käytettävyys	44
4.6	Esteettömyys	46
4.7	Jatkokehitys	47
5	POHDINTA	47
	LÄHTEET	49

KUVIOT

KUVIO 1.	Oppimis- ja ohjauskeskus Onervan logo.....	6
KUVIO 2.	WP e-Commercen (GetShopped.org) logo	14
KUVIO 3.	WP e-Commercen ohjausnäkyvä	15
KUVIO 4.	Jigoshopin logo	16
KUVIO 5.	Jigoshopin ohjausnäkyvä	16
KUVIO 6.	WooCommercen logo	17
KUVIO 7.	WooCommercen ohjausnäkyvä	18
KUVIO 8.	Events Managerin logo	21
KUVIO 9.	Events Manager Pron logo.....	21
KUVIO 10.	WordPressin asennuspaketin sisältö	23

KUVIO 11. wp-config.php-tiedosto	24
KUVIO 12. WordPressin asennusohjelma	25
KUVIO 13. WordPressin asennus onnistui.	26
KUVIO 14. WordPressin kirjautumisikkuna	26
KUVIO 15. WordPressin ohjausnäkyvä	27
KUVIO 16. WordPressin oletusteeman etusivu	28
KUVIO 17. WWW-sivuston etusivun layout-ehdotus.....	29
KUVIO 18. WWW-sivuston alisivun layout-ehdotus	30
KUVIO 19. Verkkokaupan etusivun layout-ehdotus.....	31
KUVIO 20. Responsiivinen Web Design.....	32
KUVIO 21. Roots-teeman tärkeimmät ominaisuudet	33
KUVIO 22. Roots-teeman tiedosto- ja kansiorakenne	35
KUVIO 23. Roots-teeman oletusulkoasu	37
KUVIO 24. Asennetaan WooCommercen edellyttämät sivut.	37
KUVIO 25. WooCommercen asennus onnistui.....	38
KUVIO 26. WooCommercen yleiset asetukset	39
KUVIO 27. WooCommercen toimitustavat	39
KUVIO 28. WooCommercen sähköpostipohjan esikatselu	40
KUVIO 29. Events Managerin yleiset asetukset	42
KUVIO 30. Events Managerin osoiterakenteen asetukset	42
KUVIO 31. Koulutuskalenterin listanäkymä	43
KUVIO 32. Esimerkki alisivusta	45

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Vertailukriteerien painoarvot.....	13
TAULUKKO 2. Vertailukriteerien pisteytys	19

KÄSITTEET

Avoim lähdekoodi	Avoimella lähdekoodilla tarkoitetaan tietokoneohjelmaa, jota saa vapaasti kopioida, levittää ja käyttää mihin tahansa tarkoitukseen. Ohjelman lähdekoodin täytyy olla vapaasti saatavissa tai tulla ohjelman mukana.
Back end	Back endillä tarkoitetaan web-sovelluksissa pääkäyttäjän tai kehittäjän näkymää, joka ei näy asiakkaalle.
CSS	WWW-dokumenteille kehitetty tyyliohjekieli, jota käytetään WWW-sivustojen ulkoasun toteuttamisessa. Opin- näytetyön kirjoitushetkellä viimeisin versio oli CSS3.
Events Manager	WordPressin lisäosa, joka mahdollistaa tapahtumakalente- rin lisäämisen WordPressia käyttävälle WWW-sivustolle.
Front end	Front endillä tarkoitetaan web-sovelluksissa asiakkaalle näkyvää näkymää.
FTP	File Transfer Protocol on yleisesti käytetty tiedonsiirtome- netelmä kahden tietokoneen välillä.
Hakukoneoptimointi	Toimenpide, jolla pyritään vaikuttamaan WWW-sivuston hakukonenäkyvyyteen eli sijoitukseen hakutuloksissa tie- tyillä hakusanoilla.
HTML	WWW-sivustojen toteuttamisessa yleisesti käytetty mer- kintäkieli. Opin- näytetyön kirjoitushetkellä viimeisin versio oli HTML5.
Julkaisujärjestelmä	Julkaisujärjestelmä mahdollistaa loppukäyttäjälle helpon ja käyttäjäystävällisen tavan hallinnoida WWW-sivustoa ilman syvempää ohjelmointiosaamista.

PHP Ohjelmointikieli, jota käytetään Web-palvelinympäristöissä dynaamisten WWW-sivujen toteutukseen. Opinnäytetyön kirjoitushetkellä viimeisin versio oli PHP 5.4.13.

Responsiivinen Web Design

Responsiivinen web-suunnittelu on toteutustapa WWW-sivustoille, joissa yksi sivusto mukautuu eri laitteille tietokoneista älypuheliin, ilman erillistä mobiilisivustoa.

WordPress Avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmä

WooCommerce WordPressin lisäosa, joka mahdollistaa verkkokaupan lisäämisen WordPressia käyttävälle WWW-sivustolle.

Zip-tiedosto Zip on tiedonpakkausmentelmä, johon liittyvä tiedostotyyppi on ".zip". Tiedonpakkaamisen lisäksi zip-tiedosto helpottaa tiedon jakamista. Monimutkainen kansiorakenne ja useat tiedostot saadaan muutettua yhdeksi zip-tiedostoksi, jota on helppo jakaa.

1 TYÖN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Toimeksiantaja

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Jyväskylässä sijaitseva valtion ylläpitämä Oppimis- ja ohjauskeskus Onerva, viralliselta nimeltään Onerva Mäen koulu (ks. kuvio 1). Oppimis- ja ohjauskeskus Onerva tarjoaa ratkaisuja oppimiseen ja sitä tukevaan kuntoutukseen, kun vaikeudet liittyvät näkemiseen, kuulemiseen, kieleen ja vuorovaikutukseen (Onerva n.d.). Onerva tarjoaa tarvittaessa myös asumispalveluita kauempaa tulevia oppilaita varten (Onerva Mäen koulu n.d.). Onerva toimii Opetushallituksen alaisuudessa ja on osa valtakunnallista oppimis- ja ohjauskeskusten Valteriverkostoa (Onerva n.d.).

Opinnäytetyön kirjoitushetkellä Onerva toimi neljässä eri toimipisteessä Jyväskylän alueella. Syksyllä 2015 valmistuvan uudisrakennuksen myötä toiminta siirtyy yhteisen toimipisteeseen Jyväskylän Kukkumäkeen entisen Jyväskylän näkövammaisten koulun tontille. (Mt.)

KUVIO 1. Oppimis- ja ohjauskeskus Onervan logo

1.2 Tausta ja tavoitteet

Haukkarannan koulu ja Jyväskylän näkövammaisten koulu yhdistyivät 1.1.2013 alkaen hallinnollisesti ja toiminnallisesti uudeksi oppimis- ja ohjauskeskus Onervaksi, jonka yhteydessä toimii myös monimuotoinen erityiskoulu (Uusi oppimis- ja ohjauskeskus Onerva 2013).

Uuden organisaation ja nimen myötä tuli tarve myös uudelle WWW-sivustolle sekä niiden yhteydessä toimiville verkkokaupalle ja koulutuskalenterille.

Haukkarannan koulun ja Jyväskylän näkövammaisten koulun johtoryhmät nimesivät keväällä 2012 viidestä henkilöstä koostuvan ILME-työryhmän. Työryhmän tehtävänä oli yhdessä mainostoimiston kanssa toteuttaa uuden organisaation graafinen ilme, markkinointimateriaalit sekä WWW-sivusto. Opinnäytetyön tekijä oli yksi työryhmän jäsenistä ja vastasi WWW-sivuston teknisestä toteutuksesta sekä mainostoimiston tuottaman ulkoasun taittamisesta WWW-sivustoon sopivaksi. Opinnäytetyötä kirjoittaessa ILME-työryhmän toiminta jatkui edelleen jatkokehityksen parissa.

Työn tavoitteena oli toteuttaa käytettävyydeltään hyvä ja esteetön WWW-sivusto WordPress-julkaisujärjestelmällä, joka toimii moitteettomasti myös älypuhelimilla ja tablet-tietokoneilla. Käytettävyys ja esteettömyys piti ottaa erityisen tarkasti huomioon alusta asti, koska Onervan sivuston huomattavana kohderyhmänä ovat sokeat ja heikkonäköiset sekä kuurot ja viittomakieliset henkilöt.

Tavoitteena oli myös verkkokaupan integroiminen saumattomasti muun sivuston kanssa sekä tyyllillisesti (front end) että teknisesti (back end).

Yksi tavoitteista oli opinnäytetyön toimiminen ylläpitäjän käyttöohjeena WWW-sivuston jatkokehitystä varten.

1.3 Aiheen rajaus

Aiheen laajuudesta johtuen oli syytä rajata jokin tietty näkökulma tälle opinnäytetyölle. Näkökulma valikoitui tavoitteiden vuoksi tekniseksi, ja opinnäytetyö keskittyy WWW-sivuston tekniseen toteutukseen ja siihen liittyvään tiedonhakuun sekä parhaan menetelmän valintaan.

2 JULKAISUJÄRJESTELMISTÄ

2.1 Yleistä

Jos englanninkielinen termi CMS, joka tulee sanoista ”Content Management System”, käännettäisiin suoraan suomen kielelle, saataisiin termiksi sisällönhallintajärjestelmä. Se ei kuitenkaan web-kehityksessä käytettävistä järjestelmissä puhuttaessa ole yleistynyt, vaan Suomessa termiksi on vakiintunut julkaisujärjestelmä.

Julkaisujärjestelmän tarkoituksena on mahdollistaa loppukäyttäjille, eli WWW-sivuston päivittäjille ja ylläpitäjille, mahdollisimman helppo tapa tuottaa, muokata ja hallita sivuston sisältöjä.

Ennen julkaisujärjestelmien yleistymistä, sivuston päivitysvastuu oli yleensä yhdellä pääkäyttäjällä, eivätkä sisällöntuottajat voineet lisätä tuottamiaan sisältöjä itse sivustolle. Julkaisujärjestelmät ovat muokanneet tätä toimintatapaa ja mahdollistaneet sisällöntuottajien mukaan ottamisen sivuston päivitykseen ja ylläpitoon. Julkaisujärjestelmissä on mahdollista luoda eritasoisia käyttöoikeuksia, joita voidaan myöntää tarpeen mukaan useille käyttäjille. Näin voidaan eriyttää sivuston sisältö ja tekniikka toisistaan. Vain pääkäyttäjillä on oikeudet vaikuttaa sivuston rakenteeseen ja ulkoasuun, kun taas sisällöntuottajat pystyvät lisäämään vain sisältöjä ennalta määritellyjä muotoiluja käyttäen.

2.2 Julkaisujärjestelmän valinta

Toimeksiantaja oli määritellyt jo ennen opinnäytetyön aloitusta, että WWW-sivuston toteutuksessa käytettäisiin WordPress-julkaisujärjestelmää. Valinta oli perustunut sekä toimeksiantajan aiempiin kokemuksiin eri julkaisujärjestelmistä että heidän selvitystyöhönsä helppokäyttöisen ja käyttäjäystävällisen julkaisujärjestelmän löytämiseksi.

2.3 WordPress

2.3.1 Historia

WordPress on avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmä, jonka kehitys nykyisessä muodossaan alkoi vuonna 2003 Matt Mullenwegin ja Mike Littlen toimesta.

WordPressia edelsi Michael Valdrighin vuonna 2001 kehittämä b2/cafelog-blogialusta, jonka lähdekoodia Mullenweg ja Little käyttivät uuden julkaisujärjestelmänsä pohjana. (History n.d.)

Myös WordPress toimi alkuaikoina vain blogialustana, mutta on vuosien mittaan kasvanut monipuoliseksi julkaisujärjestelmäksi. Vuonna 2004 julkaistussa toisessa versiossa uutena ominaisuutena oli mahdollisuus käyttää lisäosia. Vuonna 2005 julkaistiin kaksi uutta versiota, jotka mahdollistivat omien teemojen luomisen sekä staattiset sivut. Lisäksi hallintapaneelin työkalut kehittyivät. Vuoden 2007 aikana tuli kolme suurta päivitystä, joiden myötä viimeistään WordPressista tuli täysiverinen julkaisujärjestelmä erilaisten WWW-sivustojen luomiseen. Päivitystahti on säilynyt viimeiset vuodet ennallaan, ja opinnäytetyön kirjoitushetkellä viimeisin versio oli 3.5.1. (Mt.)

2.3.2 Ominaisuudet

WordPress sisältää bloggaustyökalun lisäksi monia hyödyllisiä ominaisuuksia, joiden avulla voidaan luoda monipuolisia WWW-sivustoja. Bloggartikkeleiden avulla voidaan toteuttaa myös erilaisia tiedote- ja uutissivuja. Artikkeleita voidaan lajitella kategori-oihin ja niihin voidaan lisätä avainsanoja. Artikkeleissa on myös kommentointimahdollisuus. Staattiset sivut ovat perinteisiä sisältösivuja, joita ei voi bloggartikkeleiden tapaan lajitella tai kommentoida.

Tekstien lisäksi WordPressilla pystytään hallinnoimaan sivuston mediatiedostoja. Kun artikkeleihin ja sivuihin lisätään kuvia, videoita tai muita mediatiedostoja, voidaan niitä hallinnoida keskitetysti erilliseltä Media-sivulta.

Käyttäjienhallinta mahdollistaa useiden käyttäjien ja käyttäjätasojen käytön. WordPressista löytyy oletuksena seuraavat käyttäjätasot:

- tilaaja (pystyy lukemaan ja kommentoimaan sekä muokkaamaan profiiliaan)
- avustaja (pystyy edellä mainittujen lisäksi luomaan ja muokkaamaan kirjoituksia, mutta ei julkaisemaan eikä muokkaamaan julkaisun jälkeen)
- kirjoittaja (pystyy edellä mainittujen lisäksi julkaisemaan omia kirjoituksia sekä lisäämään tiedostoja WordPressin palvelimelle)
- päätoimittaja (pystyy edellä mainittujen lisäksi julkaisemaan, muokkaamaan ja poistamaan kaikkia kirjoituksia, moderoimaan kommentteja, lisäämään ja poistamaan kategorioita ja avainsanoja sekä luomaan, muokkaamaan ja poistamaan sivuja)
- pääkäyttäjä (pystyy edellä mainittujen lisäksi muokkaamaan sivuston ulkoasua ja hallitsemaan käyttäjiä). (Roles and Capabilities n.d.)

Tuhansien lisäosien avulla WordPress-sivustoa voidaan laajentaa erilaisilla ominaisuuksilla. Opinnäytetyössä käytettiin muun muassa verkkokauppa, tapahtumien hallinta, hakukoneoptimointi, uutiskirje, sivuston nopeutus ja tietoturva -lisäosia. Osa lisäosista on maksullisia, mutta lähes joka tarpeeseen löytyy myös maksuton vaihtoehto. Joistain lisäosista on olemassa vähemmän ominaisuuksia sisältävä maksuton versio sekä monipuolisempi maksullinen versio. Myös lisenssiehdot voivat olla erilai-

set, esimerkiksi maksutonta lisäosaa ei aina saa käyttää kaupallisiin tarkoituksiin. Jos sopivaa lisäosaa ei löydy, niin kuka tahansa voi tehdä sellaisen myös itse ja halutesaan jakaa sen julkisesti wordpress.org-sivuston kautta.

Teemojen avulla sivuston ulkoasua voidaan muokata halutunlaiseksi. Saatavilla on tuhansia valmiita teemoja, joista osa on maksuttomia ja osa maksullisia. Teeman voi kuitenkin tehdä myös itse aloittaen tyhjästä tai käyttäen muotoilematonta aloitusteemaa, johon tehdään omat tyylimääritykset. WordPressin mukana tulee ilmainen oletusteema, jossa on kuitenkin hyviä ominaisuuksia, kuten tuki mobiililaitteille (responsiivinen web design).

Maksullisten lisäosien ja teemojen taustalla on yleensä aktiivinen yhteisö ja kehitystiimi, jolta saa tukea ongelmatilanteissa. Maksulliset vaihtoehdot yleensä myös päivittyvät nopeammalla aikataululla.

WordPress on käännetty yli 70 kielelle, myös suomeksi. Kaikkia lisäosia ja teemoja ei kuitenkaan ole käännetty suomeksi, mutta useat niistä on mahdollista kääntää erillisen kielitiedoston avulla. WordPressille on kehitetty lisäosia, joiden avulla myös sivuston sisällölle voidaan luoda eri kieliversioita ja näin toteuttaa monikielinen WWW-sivusto.

WordPress on tunnettu hyvästä käytettävyydestään. Se on suunniteltu sisällöntuottajia ajatellen, joten se on todella helppokäyttöinen ja käyttäjäystävällinen. Hyvä käytettävyys ja monipuoliset ominaisuudet ovat tehneet WordPressista maailman suosituimman julkaisujärjestelmän. Opinnäytetyön kirjoitushetkellä W3Techin tilastojen mukaan 54,8 % kaikista julkaisujärjestelmää käyttävistä sivustoista käytti WordPressia (Usage of content management systems for websites 2013).

Koska WordPress on maailman suosituin julkaisujärjestelmä, on sillä myös aktiivinen kansainvälinen kehittäjäyhteisö. Suomessa on myös oma virallinen suomenkielinen keskustelu- ja tukifoorumi, josta saa tukea WordPressiin liittyvissä kysymyksissä.

3 WORDPRESS-LISÄOSIEN VALINTA

3.1 Verkkokauppa

3.1.1 Verkkokauppa käsitteenä

Verkkokaupalla tarkoitetaan tuotteiden tai palveluiden ostamista ja tilaamista Internetin kautta (Verkkokauppa n.d.). Verkkokauppa toimii tavallisesti siten, että asiakas selaa tuotteita ja kerää haluamansa tuotteet virtuaaliseen ostoskoriin. Ostoskori on asiakkaalle verkkokaupan tärkein työkalu. Se laskee reaaliaikaisesti ostosten yhteissumman ja usein myös toimituskulut. Kerättyään kaikki tuotteet ostoskoriin asiakas siirtyy kassalle syöttämään toimitus- ja maksutiedot. Kassalla valitaan myös toimitus- ja maksutapa. Verkkokaupoissa on käytettävissä useita erilaisia maksutapoja, kuten verkkopankkimaksut, luottokortit, osamaksu ja lasku.

Suomalaiset tekevät ahkerasti ostoksia verkkokaupoissa. Tilastokeskuksen Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö 2012 -tutkimuksen mukaan kaksi kolmasosaa suomalaisista teki edellisen vuoden aikana ostoksia verkossa. Viimeisen kolmen kuukauden aikana verkossa ostoksia teki 47 prosenttia suomalaisista. Nuoret asioivat selvästi vanhempia useammin verkkokaupoissa. 25-34 -vuotiaista kaksi kolmasosaa teki verkossa ostoksia edellisen kolmen kuukauden aikana, kun 65-74 -vuotiaista vain kymmenesosa. (Kaksi kolmasosaa suomalaisista on verkkokaupan asiakkaita 2012.)

Verkkokauppoja käytetään paitsi tilaamiseen, myös sopivan tuotteen tai palvelun löytämiseen sekä hintavertailuun, vaikka varsinainen ostos tehtäisiinkin perinteisessä myymälässä. Hyvin laadituilla ja kattavilla tuotekuvauksilla, joissa on kuvia, videoita ja muuta lisämateriaalia, on suuri merkitys verkkokaupassa, koska tuotetta ei pääse näkemään etukäteen.

Opinnäytetyön toimeksiantajalle hyvällä verkkokaupalla on erittäin suuri merkitys, koska kohderyhmänä ja myyntialueena on koko Suomi. Toimeksiantajalla ei ole erillistä myymälää, joten myynti tapahtuu pääasiassa verkkokaupan kautta.

3.1.2 Lisäosien vertailukriteerit

Verkkokaupan toteutuksessa käytettävää lisäosaa valitessa kiinnitettiin huomiota lisäosan käytettävyyteen, ominaisuuksiin, laajennettavuuteen ja teemoihin, yhteisöön ja tukeen sekä suomenkielisyyteen. Jokaiselle osa-alueelle määriteltiin painoarvo (ks. taulukko 1).

TAULUKKO 1. Vertailukriteerien painoarvot

OSA-ALUE	PAINOARVO
Käytettävyys	25 %
Ominaisuudet	25 %
Laajennukset ja teemat	15 %
Yhteisö ja tuki	15 %
Suomenkielisyyys	20 %

3.1.3 Vertailuun valitut lisäosat

Vertailuun valitut kolme lisäosaa olivat opinnäytetyön kirjoitushetkellä eniten käytetyt ja aktiivisimmin päivittyvät. Verkkokauppaa varten tarvittiin perusominaisuuksiltaan hyvä ja helppokäyttöinen lisäosa, joka olisi valmiiksi suomenkielinen tai pienellä vaivalla käännettävissä.

3.1.4 WP e-Commerce

Instinct Entertainmentin kehittämä WP e-Commerce – GetShopped.org (ks. kuvio 2) on yksi kauimmin kehitetyistä ja käytetyistä WordPressin verkkokauppa-lisäosista. Tästä johtuen se on edelleen erittäin suosittu ja laajalti käytetty lisäosa. Sittemmin se on saanut useita haastajia, joista kaksi valittiin mukaan vertailuun.

KUVIO 2. WP e-Commercen (GetShopped.org) logo

WP e-Commerce sisältää kaikki verkkokaupoista tavallisesti löytyvät perusominaisuudet, kuten ostoskori, varastonhallinta, raportointi, automaattiset sähköpostiviestit ja ladattavat tuotteet. Ylläpitäjän ei kuitenkaan ole mahdollista valita haluamiaan tuotteita etusivun näyteikkunaan, mikä toimeksiantajan mielestä oli selkeä puute. (WP e-Commerce 2013.)

Lisäosa on helppokäyttöinen ja käyttäjäystävällinen. Tuotteiden ja tilausten hallinta on helppoa sekä käyttöliittymät selkeitä. Tilauksista vastaava henkilö voi yhdellä hiiren klikkauksella kirjata tilauksen valmiiksi, jolloin asiakkaalle lähtee tieto toimituksesta sähköpostitse.

WP e-Commercen asennuksen jälkeen WordPressin ohjausnäkyvässä näkyy myös verkkokaupan tietoja (ks. kuvio 3), kuten kuukausi-, neljännesvuosi- ja kokonaistulot sekä WP e-Commercen tiedotteita.

WP e-Commerceen on saatavilla jonkin verran maksullisia laajennuksia, kuten suomalaiset verkkomaksut (Extend n.d.). Maksullisista teemoista vain kaksi on virallisesti tuettuja WP e-Commercen tarjoamia teemoja (Premium Theme n.d.).

The screenshot shows the WP e-Commerce admin interface. At the top, there's a navigation bar with 'Oppimis- ja ohjauskeskus Onerva', a '+ Uusi' button, and a user profile 'Moi admin'. Below this is the 'Ohjausnäkyvä' header with a home icon and 'Ohjausnäkyvä' text. On the left is a sidebar menu with categories like 'Etusivu', 'Päivitykset', 'Kaupan lisäosat', 'Kaupan tilaukset', 'Artikkelit', 'Media', 'Sivut', 'Kommentit', 'Tuotteet', 'Ulkoasu', 'Lisäosat', 'Käyttäjät', 'Työkalut', and 'Asetukset'. The main content area is titled 'Ohjausnäkyvä' and contains several widgets: 'Kaupan yhteenveto' (Sales Summary) with 'Nykyinen kuukausi' and 'Kokonaistulot' sections; 'Kaupan kuukausitulot' (Monthly Sales) with a bar chart for 'Viimeisen neljän kuukauden tulot'; 'Kaupan neljännesvuositulot' (Quarterly Sales) with a 'Tilikausi:' dropdown and 'Submit' button; and 'Getshopped uutiset (kauppa)' (Getshopped News) with several article snippets. A 'Pikajulkaisu' (Quick Post) button is at the bottom right.

KUVIO 3. WP e-Commercen ohjausnäkyvä

WP e-Commercella on kattava dokumentaatio ja ilmainen yhteisön tukifoorumi, jossa voi kysyä apua muilta käyttäjiltä. Varsinainen asiakastuki lisäosan kehittäjiltä on kuitenkin maksullinen.

WP e-Commerce oli ennakkotietojen mukaan käännetty suomeksi, mutta käänös ei ollut täydellinen. Etenkin hallintapuolelta löytyi paljon kääntämättömiä tekstejä ja toimintoja.

Opinnäytetyön kirjoitushetkellä viimeisin versio oli 3.8.10.

3.1.5 Jigoshop

Jigowatt Ltd:n kehittämä Jigoshop (ks. kuvio 4) on WP e-Commercen nähden modernimpi lisäosa niin toiminnoiltaan kuin ulkoasultaankin. Jigoshop on vertailun lisäosista toiseksi vanhin, mutta vähiten käytetty ja tuntemattomin.

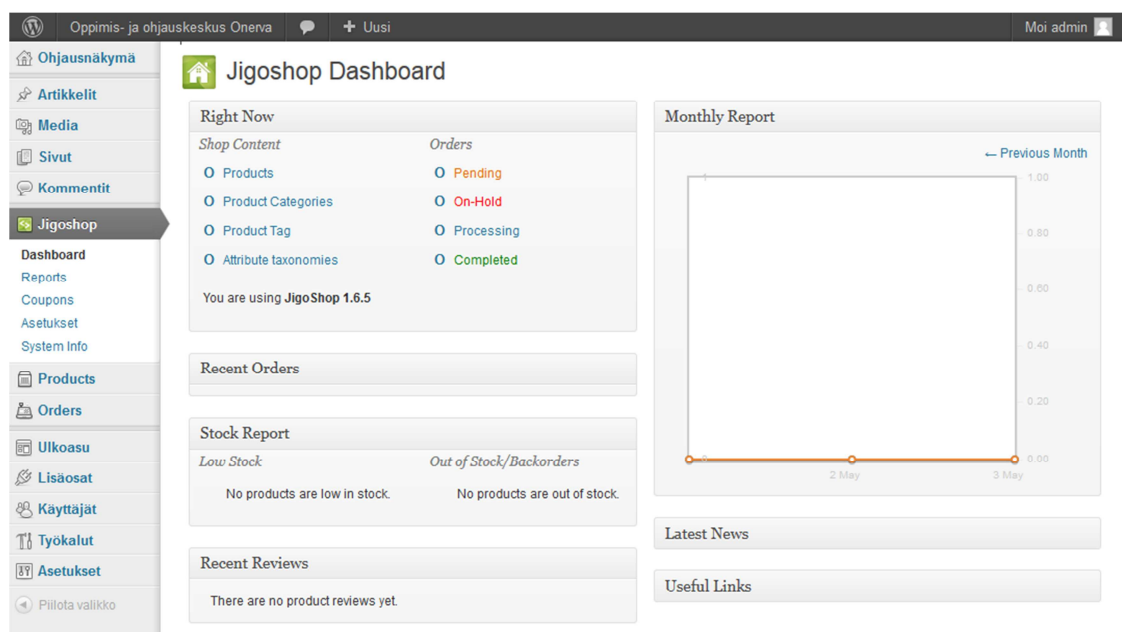

KUVIO 4. Jigoshopin logo

Jigoshopista löytyy kaikki samat perusominaisuudet kuin WP e-Commercesta, mutta siinä on myös useita muita ominaisuuksia, joita WP e-Commercesta ei löydy. Näitä ovat esimerkiksi asiakkaiden tuotearviot sekä mahdollisuus näyttää eniten myytyt, parhaiten arvostellut, satunnaiset tai ylläpitäjän valitsevat esittelytuotteet.

Jigoshopissa tuotteiden hallinta on helppoa, mutta tilausten hallinta ei ole yhtä käyttäjäystävällinen kuin WP e-Commercessa. Tilausta ei ole mahdollista kirjata valmiiksi tilauslistauksessa, vaan jokainen tilaus on avattava erikseen, jotta sen tilaa voidaan vaihtaa.

WP e-Commerceen verrattuna Jigoshopilla on erittäin selkeä ja kattava ohjausnäky-
mä (ks. kuvio 5). Se kokoaa yhteen kaikki verkkokaupan tärkeimmät tiedot, kuten tuotteiden, kategorioiden ja avainsanojen määrän, tilaukset ja niiden tilat, viimeisimmät tilaukset ja tuotearviot sekä kuukausittaisen myyntiraportin.

KUVIO 5. Jigoshopin ohjausnäky

Jigoshopiin on saatavilla enemmän laajennuksia kuin WP e-Commerceen, mutta ei kuitenkaan suomalaisia verkkomaksuja (Extensions n.d.). Myös teemoja on enemmän, ja niistä kuusi on virallisesti tuettuja Jigoshopin tarjoamia teemoja (Official Themes n.d.).

Myös Jigoshopilta löytyy hyvä dokumentaatio ja ilmainen yhteisön tukifoorumi, jossa voi kysyä apua muilta käyttäjiltä. Varsinainen asiakastuki lisäosan kehittäjiltä on tässäkin tapauksessa maksullinen.

Jigoshopia ei ole valmiiksi käännetty suomeksi, mutta erillinen kielitiedosto on mahdollista kääntää suomenkielille.

Opinnäytetyön kirjoitushetkellä viimeisin versio oli 1.6.5.

3.1.6 WooCommerce

WooThemesin kehittämä WooCommerce (ks. kuvio 6) on vertailun tuorein ja nopeimmin suosiotaan kasvattava lisäosa. Avoimen lähdekoodin ansiosta WooThemes pystyi vapaasti ottamaan Jigoshopin lähdekoodin pohjaksi omaan WooCommerce-lisäosaan. Tästä johtuen WooCommerce ja Jigoshop ovat keskenään hyvin samanlaiset, ja niiden yhtäläisyydet ovat selvästi havaittavissa lisäosien ohjausnäkymissä.

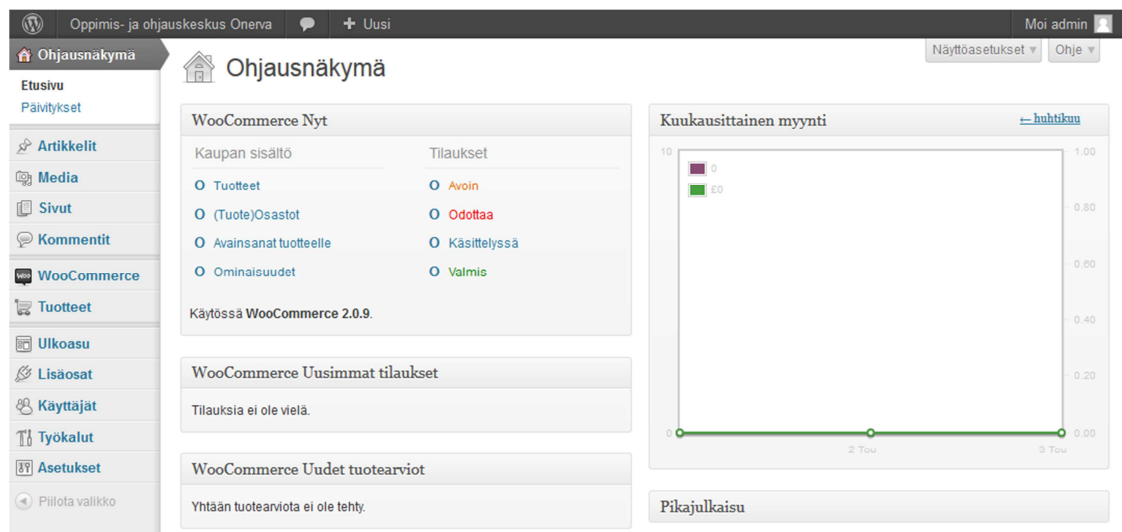

KUVIO 6. WooCommercen logo

WooCommerce sisältää samat ominaisuudet kuin Jigoshop, ja niiden lisäksi monia uusia Woo-Themesin kehittämiä ominaisuuksia. WooCommercesta löytyy lisäksi muun muassa tyylikkää HTML-muotoiset sähköpostit, monipuolisempi tuotehaku sekä mahdollisuus lähettää asiakkaalle sähköpostia suoraan tilausten hallinnasta. (WooCommerce – excelling eCommerce 2013.)

WooCommercessa on helppokäyttöisin ja käyttäjäystävällisin tuotteiden ja tilausten hallinta. Käyttöliittymä on moderni ja selkeä ja tilauksia voidaan WP e-Commercen tapaan hallita yhdellä klikkauksella suoraan tilauslistauksesta.

WooCommercen ohjausnäkyä on myös erittäin selkeä ja kattava, ja siitä löytyy samat tiedot kuin Jigoshopin ohjausnäkyästä (ks. kuvio 7).

KUVIO 7. WooCommercen ohjausnäkyä

Vertailun lisäosista WooCommercellle on saatavilla eniten laajennuksia. Valikoimasta löytyy esimerkiksi suomalaiset verkkomaksut sekä toimeksiantajaa kiinnostanut Facebook-integraatio, jonka avulla verkkokaupan tuotteet voidaan viedä myyntiin myös Facebook-sivulle. (WooCommerce Extensions n.d.) WooThemesin ollessa teemoihin erikoistunut yritys, on WooCommercellle tarjolla myös selvästi kattavin teemavalkoima; tarjolla on jopa 33 virallisesti tuettua WooThemesin tarjoamaa teemaa (WooCommerce Archives n.d.).

Kahden muun lisäosan tapaan myös WooCommercella on kattava dokumentaatio ja ilmainen yhteisön tukifoorumi, jossa voi kysyä apua muilta käyttäjiltä. Varsinainen asiakastuki lisäosan kehittäjiltä on muiden lisäosien tapaan maksullinen.

WooCommerce on käännetty suomeksi, ja WP e-Commercesta poiketen käänös oli täydellinen ja kattoi kaikki tekstit ja toiminnot.

Opinnäytetyön kirjoitushetkellä viimeisin versio oli 2.0.9.

3.1.7 Lisäosan valinta

Vertailussa kokeiltiin kaikkia kolmea eri verkkokauppalisäosaa käytännössä ja tutustuttiin niiden laajennus- ja kustomointimahdollisuuksiin sekä tukisivustoihin. Saatujen käyttökokemusten ja lisätietojen perusteella kukin osa-alue arvosteltiin arvostamalla 1-5 (ks. taulukko 2).

TAULUKKO 2. Vertailukriteerien pisteytys

	Käytettävyys	Ominaisuudet	Laajennukset ja teemat	Yhteisö ja tuki	Suomenkielisyyys	Yhteispisteet
	25 %	25 %	15 %	15 %	20 %	
WP e-Commerce	4	2	2	3	4	3,05
Jigoshop	3	3	3	3	1	2,60
WooCommerce	4	4	4	3	5	4,05

Vertailun voittajasta ei lopulta ollut epäselvyyttä, vaan jokaisella osa-alueella hyvin pärjännyt WooCommerce sai selvästi parhaat pisteet. Näin ollen WooCommerce valittiin verkkokaupan toteutukseen käytettäväksi lisäosaksi.

3.2 Koulutuskalenteri

3.2.1 Koulutuskalenteri käsitteenä

WWW-sivuston yhteydessä koulutuskalenterilla tarkoitetaan lista- tai kalenterinäky- mää, joka kokoaa yhteen kaikki tietyn tahon koulutukset. Yksinkertaisimmillaan kou-

lutuskalenteri voi olla staattinen sivu, jolle on listattu tulevat koulutukset sekä ilmoittautumisohjeet. Edistyneemmät koulutuskalenterit on toteutettu erillisillä tapahtumien hallintajärjestelmillä, joissa on monipuolisia ominaisuuksia, kuten tapahtumahaku, kustomoitavat ilmoittautumislomakkeet, verkkomaksut ja automaattiset sähköpostiviestit.

Koulutuskalenterit toimivat tavallisesti siten, että asiakas voi selata koulutuksia ja ilmoittautua niihin yksitellen tai verkkokaupoista tuttua ostoskoria käyttäen, jolloin useisiin koulutuksiin voidaan ilmoittautua kerralla.

Koulutuskuvauksiin on syytä panostaa kunnolla ja antaa mahdollisimman tarkat tiedot koulutuksen sisällöstä, kohderyhmästä ja kouluttajista. Koulutustarjontaa on paljon ja asiakkaat ovat tottuneet matkustamaan koulutuksiin pitkiäkin matkoja. Hyvä ja kattava koulutuskuvaus voi vaikuttaa osallistumispäätökseen enemmän kuin koulutuksen maantieteellinen sijainti tai hinta.

Verkkokaupan tapaan hyvällä ja toimivalla koulutuskalenterilla on erittäin suuri merkitys toimeksiantajalle, koska koulutusten järjestäminen on tärkeä osa toimeksiantajan tarjoamia tukipalveluja. Myös koulutusten kohderyhmänä ja toimialueena on koko Suomi.

3.2.2 Lisäosan valintakriteerit

Koulutuskalenterin toteuttamiseksi päätettiin etsiä monipuolinen tapahtumien hallintajärjestelmä, joka pystyisi vastaamaan toimeksiantajan tarpeisiin nyt ja tulevaisuudessa. Koulutuskalenterilta vaadittiin muun muassa seuraavia ominaisuuksia selkeä listanäkymä, hakulomake, jossa lajittelu ja suodatus kategorioiden ja koulutuspaikkojen mukaan, monipäiväiset ja toistuvat koulutukset, kategoriat ja avainsanat, koulutuspaikkojen ja osallistujien hallinta, kustomoitavat ilmoittautumislomakkeet, automaattiset sähköpostiviestit, valmiiksi suomenkielinen tai käännettävissä pienellä vaivalla sekä mahdollisuus sulkea ilmoittautumiset automaattisesti tietyn päivämäärän mukaan tai koulutuksen täytyttyä.

3.2.3 Events Manager

NetWebLogicin kehittämä Events Manager (ks. kuvio 8) on WordPressin suosituin tapahtumien hallintajärjestelmä. Sen kehitys alkoi vuonna 2008 Davide Beninin toimesta. Vuonna 2009 Marcus Sykes löysi Events Managerin ja käytti sitä asiakasprojektissaan. Hän teki lisäosaan muutamia lisäominaisuuksia asiakkaansa tarpeiden mukaan. Sykes huomasi Events Managerin potentiaalin ja jatkoi lisäosan kehitystä vapaa-ajallaan. Lopulta Benini luovutti pääkehittäjän vastuun Sykesille. Seuraavien kahden vuoden aikana Events Manager kasvatti suosiotaan lukuisten uusien ominaisuuksien ja hyvän käyttäjätuen myötä. Pelkät lahjoitukset eivät enää riittäneet kattamaan kuluja ja kehittäjien menetettyä vapaa-aikaa. Tästä johtuen vuonna 2011 päätettiin julkaista maksullinen Events Manager Pro -laajennus (ks. kuvio 9), joka sisältää lisäominaisuuksia sekä virallisen käyttäjätuen. (About Us n.d.)

KUVIO 8. Events Managerin logo

KUVIO 9. Events Manager Pron logo

Events Manager on monipuolinen tapahtumien hallintajärjestelmä, jonka ominaisuuksiin kuuluu muun muassa muokattavat lista- ja kalenterinäkymät, kategoriat ja avainsanat, toistuvat tapahtumat, tapahtumakuvat, mukautetut kentät, tapahtumapaikkojen hallinta, Google Maps -kartat, ilmoittautumis- ja lipunmyyntijärjestelmä sekä tuki monikielisyydelle. (Features n.d.)

Maksullinen Events Manager Pro tarjoaa toimeksiantajalle tärkeitä kustomoitavia ilmoittautumislomakkeita. Maksulliseen versioon kuuluu myös alennuskupongit, verkkomaksut ja maksuhistoria, ilmoittautumislomakkeiden roskapostinsuodatus sekä käyttäjätuki. (Mt.)

Events Manager on käännetty suomeksi. Lisäksi Events Managerin asetuksista voidaan tarvittaessa muokata ja kääntää kaikkia asiakkaalle näkyviä tekstejä sekä automaattisia sähköpostiviestejä ilman ohjelmointia.

Events Manageria kehitetään aktiivisesti ja päivityksiä tulee kuukausittain. Opinnäytetyön kirjoitushetkellä viimeisin versio oli 5.3.9 ja maksullisessa versiossa 2.3.4.

3.2.4 Lisäosan valinta

Tutkittaessa WordPressille kehitettyjä tapahtumien hallinta -lisäosia kävi ilmi, ettei Events Managerin lisäksi yksinkertaisesti löytynyt toista järjestelmää, joka olisi täyttänyt kaikki toimeksiantajan asettamat toiveet ja vaatimukset. Suurimmasta osasta puuttui vähintään kustomoitavat ilmoittautumislomakkeet ja suomenkielinen käännös. Suppea valikoima ei kuitenkaan muodostunut ongelmaksi, sillä Events Manager täytti kaikki asetetut vaatimukset ja sisälsi joitain hyödyllisiä vielä käyttämättömiä ominaisuuksia, kuten verkkomaksut.

4 TOTEUTUS

4.1 WordPressin asennus

WordPress on tunnettu asennuksensa helppoudesta ja nopeudesta. Jos tiedossa on jo asennukseen tarvittavat tietokantatunnukset sekä yhteys web-palvelimelle, aikaa asennukseen kuluu kokonaisuudessaan alle viisi minuuttia. (WordPressin asentaminen n.d.)

WordPressin asennus aloitetaan lataamalla viimeisin suomenkielinen asennuspaketti zip-tiedostona (opinnäytetyön kirjoitushetkellä versio 3.5.1) WordPressin sivuilta osoitteesta <http://fi.wordpress.org/>.

Ladattu zip-tiedosto tulee purkaa haluttuun kansioon työasemalle muokkaamista varten (ks. kuvio 10).

Nimi	Muokkauspäiväm...	Tyyppi	Koko
wp-admin	25.1.2013 8:23	Tiedostokansio	
wp-content	25.1.2013 8:23	Tiedostokansio	
wp-includes	25.1.2013 8:23	Tiedostokansio	
index	8.1.2012 17:01	PHP Script	1 kt
license	6.5.2012 8:28	Tekstitiedosto	20 kt
lisenssi	25.1.2013 8:23	Firefox HTML Document	22 kt
readme	25.1.2013 8:23	Firefox HTML Document	10 kt
wp-activate	17.11.2012 15:11	PHP Script	5 kt
wp-blog-header	8.1.2012 17:01	PHP Script	1 kt
wp-comments-post	10.4.2012 18:21	PHP Script	4 kt
wp-config-sample	25.1.2013 8:23	PHP Script	4 kt
wp-cron	23.9.2012 17:57	PHP Script	3 kt
wp-links-opml	23.10.2010 13:17	PHP Script	2 kt
wp-load	26.10.2012 20:40	PHP Script	3 kt
wp-login	30.11.2012 13:41	PHP Script	29 kt
wp-mail	25.9.2012 6:26	PHP Script	8 kt
wp-settings	22.11.2012 9:52	PHP Script	10 kt
wp-signup	11.9.2012 13:27	PHP Script	18 kt
wp-trackback	8.1.2012 17:01	PHP Script	4 kt
xmlrpc	11.9.2012 21:11	PHP Script	3 kt

KUVIO 10. WordPressin asennuspaketin sisältö

Nimetään asennuspaketissa oleva wp-config-sample.php-tiedosto nimelle wp-config.php. Avataan wp-config.php-tiedosto tekstieditorilla ja annetaan käytössä olevan tietokantapalvelimen nimi, käyttäjätunnus ja salasana. Lisäksi on hyvä luoda omat uniikit suojauslauseet wordpress.org-palvelun avulla tietoturvan lisäämiseksi. Lopuksi voidaan halutessa määrittää WordPressin käyttämille tietokantatauluille kuvaava etuliite. (Ks. kuvio 11). Tämä on tärkeää etenkin jos samassa tietokannassa on useita WordPress-asennuksia yhtä aikaa.

```

17 // ** MySQL asetukset - Saat nämä tiedot palveluntarjoajaltasi ** //
18 /** WordPressin käyttämän tietokannan nimi */
19 define('DB_NAME', 'tietokannan_nimi');
20
21 /** MySQL-tietokannan käyttäjätunnus */
22 define('DB_USER', 'tietokannan_tunnus');
23
24 /** MySQL-tietokannan salasana */
25 define('DB_PASSWORD', 'tietokannan_salasana');
26
27 /** MySQL-palvelin */
28 define('DB_HOST', 'localhost');
29
30 /** Tietokantatauluissa käytettävä merkistö. */
31 define('DB_CHARSET', 'utf8');
32
33 /** The Database Collate type. Älä muuta tätä jos et ole varma. */
34 define('DB_COLLATE', 'utf8_swedish_ci');
35
36 /**#@+
37  * Authentication Unique Keys and Salts.
38  *
39  * Muuta nämä omiksi uniikkeiksi lauseiksi!
40  * Voit luoda nämä käyttämällä WordPress.org palvelua
41  * {@link https://api.wordpress.org/secret-key/1.1/salt/}
42  * Voit muuttaa nämä koska tahansa.
43  * Kaikki käyttäjät joutuvat silloin kirjautumaan uudestaan.
44  *
45  * @since 2.6.0
46  */
47 define('AUTH_KEY',          'oma uniikki lauseesi');
48 define('SECURE_AUTH_KEY',   'oma uniikki lauseesi');
49 define('LOGGED_IN_KEY',     'oma uniikki lauseesi');
50 define('NONCE_KEY',         'oma uniikki lauseesi');
51 define('AUTH_SALT',         'oma uniikki lauseesi');
52 define('SECURE_AUTH_SALT',  'oma uniikki lauseesi');
53 define('LOGGED_IN_SALT',    'oma uniikki lauseesi');
54 define('NONCE_SALT',        'oma uniikki lauseesi');
55 /**#@-*/
56
57 /**
58  * WordPressin tietokantataulujen etuliite (Table Prefix).
59  *
60  * Samassa tietokannassa voi olla useampi WordPress-asennus, jos annat jokaiselle
61  * eri tietokantataulujen etuliitteen. Sallittuja merkkejä ovat numerot, kirjaimet
62  * ja alaviiva _.
63  *
64  */
65 $table_prefix = 'wp_';

```

KUVIO 11. wp-config.php-tiedosto

Siirretään koko WordPress-asennuspaketti ftp-yhteydellä web-palvelimelle haluttuun kansioon tai suoraan palvelimen juureen.

Avataan Internet-selain ja kirjoitetaan osoiteriville oman web-palvelimen url-osoite (esimerkiksi <http://www.omaosoite.fi>). Eteen avautuu WordPressin asennusohjelma, joka kysyy sivuston otsikkoa, pääkäyttäjän tietoja sekä halutaanko sallia haku-konenäkyvyys (ks. kuvio 12).

 WORDPRESS

Tervetuloa

Tervetuloa kuuluisaan viiden minuutin asennukseen! Muutaman vaiheen jälkeen pääset käyttämään omaa henkilökohtaista julkaisualustaasi. Ehtiessäsi voit [ReadMe-tiedoston](#).

Tarvittavat tiedot

Anna aluksi seuraavat tiedot. Älä huolehdi, voit kyllä muuttaa niitä myöhemmin.

Sivuston otsikko

Käyttäjänimi
Käyttäjänimet voivat sisältää vain kirjaimia, numeroita, välilyöntejä, alaviivoja, väliviivoja, pisteitä ja @-symbolin.

Salasana, kahdesti
Salasana luodaan automaattisesti jos jätät tämän tyhjäksi.

Erinomainen
Vinje: Salasanan kannattaa olla vähintään seitsemän merkkiä pitkä. Jos haluat tehdä salasanasta mahdollisimman turvallisen, käytä isoja ja pieniä kirjaimia, numeroita ja symboleja kuten ! * ? \$ % ^ &).

Sähköpostiosoite:
Varmista sähköpostiosoitteesi ennen kuin siirryt seuraavaan vaiheeseen.

Tietosuoja Salli sivuston näkyminen hakukoneissa.

KUVIO 12. WordPressin asennusohjelma

WordPress on nyt asennettu onnistuneesti (ks. kuvio 13).

KUVIO 13. WordPressin asennus onnistui.

Edellisessä vaiheessa luoduilla pääkäyttäjätunnuksilla voidaan nyt kirjautua sisään uudelle WordPress-sivustolle osoitteessa <http://www.omaosoite.fi/wp-admin> (ks. kuvio 14).

KUVIO 14. WordPressin kirjautumisikkuna

Sisäänkirjautumisen jälkeen WordPress ohjaa käyttäjän ohjausnäkömään ja toivottaa uuden käyttäjän tervetulleeksi. Ohjausnäkömän ylälaudassa annetaan hyödyllisiä vinkkejä, kuinka edetä uuden sivuston kanssa (ks. kuvio 15).

The screenshot shows the WordPress dashboard (Ohjausnäkömä) for a user named 'Moi admin'. The main heading is 'Tervetuloa käyttämään WordPressiä!' (Welcome to using WordPress!). Below this, there are three columns of quick actions:

- Aloita tästä** (Start here): A large blue button 'Tee sivustostasi yksilöllinen' (Make your site unique) with a link 'tai vaihda teema kokonaan uuteen' (or change theme completely).
- Seuraavaksi** (Next): Links for 'Kirjoita ensimmäinen artikkelisi' (Write your first article), 'Lisää Tietoja-sivu' (Add About page), and 'Näytä sivustosi' (View your site).
- Lisää toimintoja** (More actions): Links for 'Muokkaa vimpaimia tai valikoita' (Edit widgets or menus), 'Ota kommentointi käyttöön tai pois käytöstä' (Enable or disable comments), and 'Lue lisää WordPressin käyttöohjotosta' (Read more about WordPress).

On the left, there is a sidebar menu with options like 'Etusivu', 'Päivitykset', 'Artikkelit', 'Media', 'Sivut', 'Kommentit', 'Ulkoasu', 'Lisäosat', 'Käyttäjät', 'Työkalut', and 'Asetukset'. Below the main heading, there are several widgets:

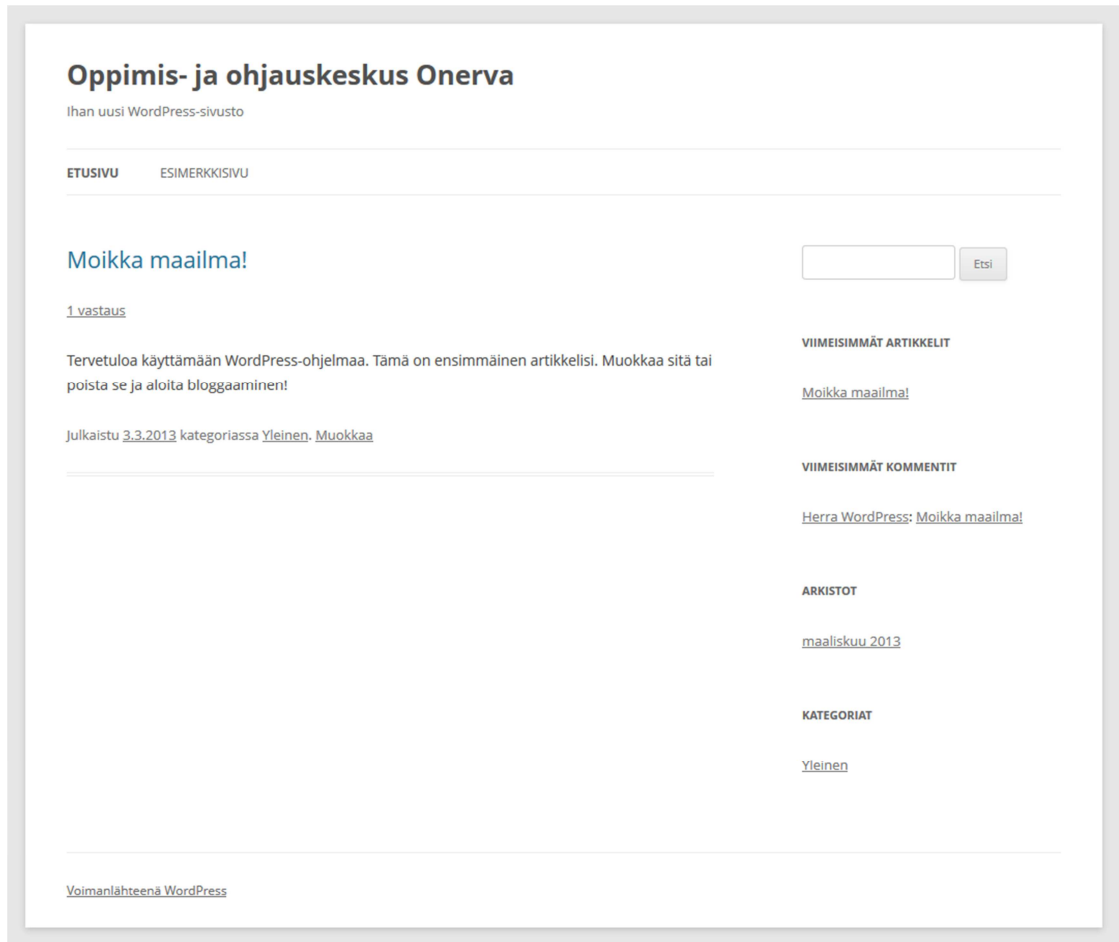
- Sivuillasi nyt** (On your site now): A table showing site statistics.

Sisältö	Keskustelu
1 artikkeli	1 kommentti
1 sivu	1 hyväksytty
1 kategoria	0 vireillä
0 avainsanaa	0 roskaviestä
- Pikajulkaisu** (Quick post): A form to create a new post, including a title field, a 'Lisää media' button, a content area, and a 'Julkaise' button.
- Viimeisimmät kommentit** (Latest comments): A box for recent comments.
- Viittaukset** (Links): A box for recent links.
- Lisäosat** (Widgets): A box for recent widgets.
- Viimeisimmät luonnokset** (Latest drafts): A box for recent drafts.
- WordPress-utisia (suomi)** (WordPress news (Finnish))
- Muita WordPress-utisia** (Other WordPress news)

At the bottom, it says 'Kiitos WordPressin käytöstä.' (Thank you for using WordPress.) and 'Versio 3.5.1' (Version 3.5.1).

KUVIO 15. WordPressin ohjausnäkömä

Sivuston etusivu WordPressin mukana tulevalla "Twenty Twelve" -oletusteemalla näyttää yksinkertaiselta ja muotoilemattomalta (ks. kuvio 16).

KUVIO 16. WordPressin oletusteeman etusivu

4.2 Ulkoasun toteutus

4.2.1 Graafinen suunnittelu

Toimeksiantajan valitsema mainostoimisto teki uudelle organisaatiolle koko yritysilmeen logosta WWW-sivustoon. ILME-työryhmän tehtävänä oli tehdä mahdollisimman tarkka vaatimusmäärittely, jonka pohjalta mainostoimisto toteutti tarvittavat materiaalit. Opinnäytetyön tekijä toimi tiiviissä yhteistyössä mainostoimiston kanssa WWW-sivuston ulkoasua koskeissa asioissa.

Lopputuloksena mainostoimisto toimitti WWW-sivuston etusivun ja alisivun sekä verkkokaupan etusivun layoutit opinnäytetyön tekijälle, joiden pohjalta varsinaisen WordPress-teeman toteutus aloitettiin.

ILME-työryhmä esitti etusivulle (ks. kuvio 17) muutamia toiveita, kuten koulutus- ja tuotenostot, ajankohtaiset tiedotteet, oikopolut, yleiset yhteystiedot sekä kuvien käyttöä.

KUVIO 17. WWW-sivuston etusivun layout-ehdotus

Alasivuista ja sivuston yleisestä rakenteesta toivottiin selkeää ja kolmipalstaista (ks. kuvio 18). Rakenteessa pyydettiin ottamaan huomioon esteettömyys ja etenkin sokeat ja heikkonäköiset, jotka tulevat sivustolle erilaisilla teknisillä apuvälineillä, kuten ruudunlukijoilla. Graafisessa suunnittelussa esteettömyyteen voitiin vaikuttaa eri elementtien keskinäisellä asettelulla.

[Aikataulu](#)
[Hoito ja asuminen](#)
[Koulukalenteri](#)
[Opetussuunnitelma](#)
[Oppilaaksi hakeminen](#)
[Oppimista tukeva kuntoutus](#)

Onerva Mäen koulu

Onerva Mäen koulu on valtion ylläpitämä erityiskoulu. Tehtävänäimme on järjestää esi-, perus- ja lisäopetusta oppilaille, jotka näkemiseen, kuulemiseen, kieleen tai vuorovaikutukseen liittyvän vaikeuden vuoksi tarvitsevat erityistä tukea. Tarjoamme tarvittaessa myös asumispalveluja kauempaa tulevia oppilaita varten.

Opetus perustuu opetussuunnitelmaan, joka on laadittu valtakunnallisten perusteiden mukaan. Jokaiselle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma eli HOJKS.

Oppilaan kanssa työskentelevään moniammatilliseen työryhmään kuuluu opetushenkilöstön lisäksi kuntoutuksen ja oppilaskodin työntekijöitä.

Opetus sekä oppimista tukeva kuntoutus ja ohjaus muodostavat kokonaisuuden. Kuntouttava arki on johtavana ajatuksena kaikessa koulun toiminnassa. Siten myös oppilaskoti on oppimisympäristö. Sen monipuolinen vapaa-ajan toiminta ja kodinomainen ympäristö ovat olennainen osa kokonaiskuntoutusta.

OIKOPOLUT

- » [IN ENGLISH](#)
- » [PÅ SVENSKA](#)
- » [Ruokailu](#)
- » [Webmail](#)
- » [Intranet](#)

AJANKOHTAISTA

- » [Onerva Mäen koulu](#)
- » [Onerva Maen koulu](#)

KOULUTUKSET

Katso koko koulustarjontamme tästä »

KUVIO 18. WWW-sivuston alisivun layout-ehdotus

Verkkokaupan etusivusta toivottiin houkuttelevaa ja selkeästi muusta sivustosta erottuvaa. Mainostoimiston layout-ehdotuksessa oli toteutettu esimerkiksi jokaiselle tuotekategorialle oma ikoninsa (ks. kuvio 19). Myös ostoskori oli tyylitelty ja sivulla oli käytetty värejä muita sivuja enemmän.

Kaikki layoutit kokivat WordPress-teeman tuotantovaiheessa pieniä muutoksia teknisten rajoitusten tai ILME-työryhmän ja mainostoimiston muutosehdotusten vuoksi.

KUVIO 19. Verkkokaupan etusivun layout-ehdotus

4.2.2 Responsiivinen web-suunnittelu

Responsiivisella web-suunnittelulla tarkoitetaan sitä, että WWW-sivusto ja sen sisältö mukautuvat eri laitteille tietokoneista tabletteihin ja älypuhelimiin ilman erillistä mobiilisivustoa (ks. kuvio 20).

Responsiivisen web-suunnittelun kehittäjänä pidetään Ethan Marcottea, joka julkaisi vuonna 2010 artikkelin Responsive Web Design AListApart.com sivustolla (Lehdonvirta & Korpela 2012a). Marcotten mukaan responsiivisen web-suunnittelun kolme keskeistä asiaa ovat joustavat ruudukko (fluid grids) ja kuvat (flexible images) sekä mediakyselyt (media queries) (Marcotte 2010). Paras lopputulos saadaan käytettäessä edellä mainittujen tekniikoiden kanssa joustavaa sommittelua. Joustavalla sommittelulla tarkoitetaan sivuston eri elementtien leveyksien määrittelyä prosentuaalisesti kiinteiden pikseleiden sijaan. (Lehdonvirta & Korpela 2012a.)

Mediakyselyt ovat uusi tekniikka, joiden avulla voidaan asettaa tyylimääritykset erikseen tietokoneille, tableteille ja älypuhelimille näytön leveyden mukaan. Alla esimerkki mediakyselystä, jolla voidaan asettaa tyylimääritykset vähintään 768 pikseliä ja enintään 960 pikseliä leveälle näytölle. Tämän kokoinen näyttö tyypillisesti tablet-tietokoneissa.

```
@media only screen and ( min-width: 768px ) and ( max-width: 960px )
{
    /* TYYLIMÄÄRITYKSET TÄNNE */
}
```


KUVIO 20. Responsiivinen Web Design

4.2.3 WordPress-teema

WordPress-teeman voi tehdä itse alusta asti, ja yksinkertaisilla WWW-sivustoilla se onkin hyvä vaihtoehto. Jos sivustolle halutaan monipuolisia ominaisuuksia, kuten responsiivinen web-suunnittelu, on järkevämpää käyttää jotain valmista teemaa tai muotoilematonta aloitusteemaa.

Toimeksiantajan vaatimukset WordPress-teemalle olivat mobiilikäyttäjien huomiointi responsiivisella web-suunnittelulla, Twitter Bootstrap -työkaluvalikoima, nykyaikainen HTML5-merkintäkieli ja suomenkielisyys tai käännettävissä pienellä vaivalla.

Toimeksiantajan vaatimuksiin perustuen WordPress-teema päätettiin toteuttaa muotoilematonta aloitusteemaa käyttäen. Markkinoilla oli useita maksuttomia aloitusteemoja, joihin oli integroitu Twitter Bootstrap tai jotka oli toteutettu HTML5-merkintäkielellä. WordPress-teeman toteutushetkellä oli kuitenkin vain yksi muotoilematon aloitusteema, Roots theme (ks. kuvio 21), joka täytti kaikki vaatimukset.

ROOTS THEME

DEMO GALLERY DOCS DOWNLOAD & CONTRIBUTE

Roots is a WordPress starter theme based on HTML5 Boilerplate & Bootstrap from Twitter.

Star 2,987 Tweet 1,241

Roots on GitHub Download Roots Follow Updates

Write Less Code With the Theme Wrapper
 Template markup is handled by `base.php` instead of being scattered across all template files like typical themes.
 Learn more about the theme wrapper

Cleaner WordPress Code Output
 We clean up lots of code that you're used to seeing in WordPress themes (see for yourself).
 Learn more about Roots clean up

Theme Activation Amazingness
 Stop wasting time messing around with WordPress settings and get straight to coding your theme.
 Learn more about Roots activation

KUVIO 21. Roots-teeman tärkeimmät ominaisuudet

Roots on maksuton teema, jolla on hyvä käyttäjätuki ja aktiivinen yhteisö. Twitter Bootstrap on työkaluvalikoima, joka tarjoaa välineitä WWW-sivuston käyttöliittymän suunnitteluun (Lehdonvirta & Korpela 2012b). Twitter Bootstrapissa on valmiina

joustavat ruudukko ja kuvat sekä mediakyselyt responsiivisten sivustojen toteuttamiseksi. Roots-teema on rakennettu käyttäen Internetin suosituinta sivupohjaa (The web's most popular front-end template n.d.), HTML5 Boilerplatea. HTML5 Boilerplate tarjoaa validin HTML5-koodin lisäksi valmiin tiedosto- ja kansiorakenteen HTML5-sivustojen toteuttamiseksi (ks. kuvio 22). Lisäksi Roots on käännetty suomeksi.

Roots-teema käyttää uutta älykästä Theme Wrapper tekniikkaa sivupohjissa. Tavallisesti WordPress-teemoissa sivun HTML-rakenne on hajallaan useissa php-tiedostoissa. Rootsissa sivun rakenne on määritelty base.php-tiedostossa, mikä vähentää koodia ja helpottaa ylläpidettävyyttä. Muutokset tarvitsee tehdä ainoastaan yhteen tiedostoon. Rootsin kehittäjät ovat myös siistineet koodia ja poistaneet ylimääräisiä määrittelyjä, joita WordPress-teemoista on tavallisesti ollut. (Roots theme n.d.)

Käytettäessä jotain aloitusteemaa oman WordPress-teeman pohjana, kannattaa omat muotoilut ja rakennemuutokset tehdä lapsiteemaan. Lapsiteemat perivät kaikki pääteeman (tässä tapauksessa Roots) sivupohjat ja toiminnallisuudet sekä mahdolliset yliajetaan muokkaamisen turvallisesti ja helposti. Lapsiteemaan tehtävät muutokset yliajetaan pääteemasta, eikä niitä menetetä pääteeman päivittyessä. Kun lapsiteema otetaan käyttöön WordPressissä, tarvitsee se aina toimiakseen pääteeman, joka on myös asennettava WordPressiin. (Child Themes n.d.)

```

.
├── assets
│   ├── css
│   │   ├── less
│   │   │   ├── bootstrap.less
│   │   │   └── responsive.less
│   │   ├── app.css
│   │   ├── bootstrap.css
│   │   ├── bootstrap-responsive.css
│   │   └── editor-style.css
│   ├── img
│   └── js
│       ├── main.js
│       ├── plugins.js (includes bootstrap.js)
│       └── vendor
│           ├── jquery-1.9.1.min.js
│           └── modernizr-2.6.2.min.js
├── doc
├── lang
├── roots.pot
├── lib
│   ├── activation.php
│   ├── cleanup.php
│   ├── config.php
│   ├── custom.php
│   ├── init.php
│   ├── nav.php
│   ├── rewrites.php
│   ├── scripts.php
│   ├── sidebar.php
│   ├── utils.php
│   └── widgets.php
├── templates
│   ├── comments.php
│   ├── content.php
│   ├── content-page.php
│   ├── content-single.php
│   ├── entry-meta.php
│   ├── footer.php
│   ├── head.php
│   ├── header.php
│   ├── header-top-navbar.php
│   ├── page-header.php
│   ├── searchForm.php
│   └── sidebar.php
├── 404.php
├── base.php
├── functions.php
├── index.php
├── page.php
├── screenshot.png
├── single.php
├── style.css
└── template-custom.php

```

KUVIO 22. Roots-teeman tiedosto- ja kansiorakenne

Lapsiteema vaatii minimissään vain uuden kansion ja tyylitiedoston. Luodaan siis aluksi uusi kansio lapsiteemalle. Kansion nimellä ei ole merkitystä, annetaan nimeksi esimerkiksi ”oma-teema”. Lapsiteeman kansioon luodaan ”style.css” niminen tyyli-tiedosto, jonka alkuun lisätään alla olevat rivit. Pakollisia tietoja ovat vain Theme Name ja Template, jonka tulee olla täysin sama kuin pääteeman kansion nimi. (Mt.)

```

/*
Theme Name:      Oma teema
Theme URI:       http://www.omaosoite.fi/
Description:     Pääteeman lapsiteema
Author:          Oma nimesi
Author URI:      http://www.omatsivut.fi/
Template:        paateema
Version:         0.1.0
*/

```

Yleensä pääteeman tyyli tiedostoa halutaan hyödyntää pohjana ja tehdä siihen muutoksia. Lisätään alla oleva rivi heti edellisten tietojen jälkeen, jotta pääteeman tyyli määritykset olisivat voimassa myös lapsiteemassa. Omat tyyli määritykset tulee tehdä vasta tämän rivin jälkeen. (Mt.)

```
@import url("../paateema/style.css");
```

Lopuksi sekä lapsi- että pääteema siirretään palvelimelle wp-content/themes kansioon, ja lapsiteema otetaan käyttöön WordPressin hallintapaneelissa kohdasta Ulkoasu > Teemat. WordPress käyttää nyt lapsiteemaa ja kaikki siihen tehtävät muutokset yliajavat pääteemassa olevat vastaavat tiedot. Voit kopioida minkä tahansa pääteeman tiedoston lapsiteemaan ja muokata sitä haluamallasi tavalla.

Roots-teeman oletusulkoasu on hyvin yksinkertaisen näköinen (ks. kuvio 23). Muotoilemattoman aloitusteeman tarkoituksena on tarjota valmiita toiminnallisuuksia ja vain välttämättömimmät muotoilut. Aloitusteemaa on helppo muokata omien tarpeiden mukaiseksi, koska koodissa ei ole mitään ylimääräistä mukana. Toimeksianton valmis WordPress-teema on mainostoimiston suunnitelmien mukainen (ks. aiemmin esitelty kuvio 20).

Home

[Back to Roots](#)

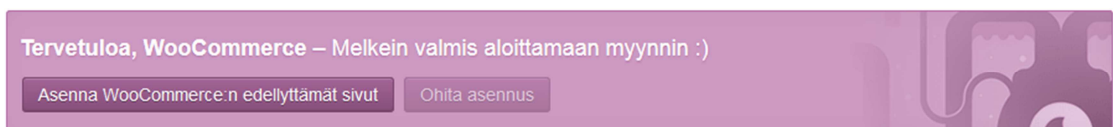
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Vestibulum consequat, orci ac laoreet cursus, dolor sem luctus lorem, eget consequat magna felis a magna. Aliquam scelerisque condimentum ante, eget facilisis tortor lobortis in. In interdum venenatis justo eget consequat. Morbi commodo rhoncus mi nec pharetra. Aliquam erat volutpat. Mauris non lorem eu dolor hendrerit dapibus. Mauris mollis nisi quis sapien posuere consectetur. Nullam in sapien at nisi ornare bibendum at ut lectus. Pellentesque ut magna mauris. Nam viverra suscipit ligula, sed accumsan enim placerat nec. Cras vitae metus vel dolor ultrices sagittis. Duis venenatis augue sed risus laoreet congue ac ac leo. Donec fermentum accumsan libero sit amet iaculis. Duis tristique dictum enim, ac fringilla risus bibendum in. Nunc ornare, quam sit amet ultricies gravida, tortor mi malesuada urna, quis commodo dui nibh in lacus. Nunc vel tortor mi. Pellentesque vel urna a arcu adipiscing imperdiet vitae sit amet neque. Integer eu lectus et nunc dictum sagittis. Curabitur commodo vulputate fringilla. Sed eleifend, arcu convallis adipiscing congue, dui turpis commodo magna, et vehicula sapien turpis sit amet nisi.

© 2013 Roots Demo

KUVIO 23. Roots-teeman oletusulkoasu

4.3 Verkkokaupan käyttöönotto

Aloitetaan verkkokaupan käyttöönotto asentamalla WooCommerce-lisäosa WordPressin hallintapaneelin kautta kohdasta Lisäosat > Lisää uusi. Kirjoitetaan hakukenttään WooCommerce ja valitaan hakutuloksista ”WooCommerce – excelling eCommerce”. WooCommerce asentaa automaattisesti käyttöönotossa verkkokaupan edellyttämät sivut, kuten kauppa, ostoskori, kassa ja oma tili (ks. kuvio 24).

KUVIO 24. Asennetaan WooCommerce:n edellyttämät sivut.

Kun WooCommerce on onnistuneesti asennettu, voidaan määritellä verkkokaupan asetukset tarpeiden mukaisiksi (ks. kuvio 25).

Tervetuloa WooCommerce 2.0

Kiitos, kaikki tehty! WooCommerce 2.0 on tehokkaampi, vakaampi ja turvallisempi kuin aiemmin. Toivomme että nautit siitä.

[Asetukset](#)
[Ohjeet](#)
[!\[\]\(e3f8612927870f2e0f9f5989e6dd3064_img.jpg\)
 Twiittaa
 1,210](#)

KUVIO 25. WooCommercen asennus onnistui.

WooCommercen monipuoliset asetukset ja ominaisuudet antavat mahdollisuuden muokata verkkokauppaa useisiin eri tarpeisiin. Asetuksista voidaan määrittellä yleisiä, tuoteluettelo-, sivu-, varasto-, vero-, toimitus-, maksu- ja sähköpostiasetuksia sekä ulkoisten palveluiden, kuten Google Analyticsin asetuksia.

Yleisissä asetuksissa voidaan määrittellä muun muassa kaupan sijainti- ja valuutta-asetuksia, alennuskuponkien, ostoskorin, kassan ja asiakastilin asetuksia sekä tyyli- ja väriasetuksia (ks. kuvio 26). Tuoteluettelon asetuksissa voidaan määrittellä muun muassa tuotteiden lajittelujärjestys, näytettävät tuotetiedot ja niiden yksiköt, valuuttamerkin paikka ja desimaalit hinnassa sekä tuotekuvien asetukset. Jos WooCommerce on käyttöönoton yhteydessä asentanut edellytetyt sivut, ei sivujen asetuksiin tarvitse tehdä välttämättä lainkaan muutoksia. Ainoastaan Toimitusehdot-sivu on käytävä määrittelemässä. Varaston asetuksista voidaan ottaa varastokirjanpito käyttöön sekä määrittellä automaattiset saldohälytykset vähissä oleville tai kokonaan loppuville tuotteille. Veroasetuksissa voidaan ottaa verot käyttöön sekä määrittellä tarvittavat verokannat. Toimitusasetuksissa määritellään käytettävät toimitustavat ja -kulut (ks. kuvio 27). Maksuasetuksissa määritellään käytettävät maksutavat sekä niiden asetukset ja mahdolliset lisäkulut.

Yleiset
 Luettelo
 Sivut
 Varasto
 Verot
 Toimitus
 Maksu
 S-posti
 Palvelusidos

Yleisasetukset

Kaupan sijainti

Valuutta

Sallitut maat

Määritellyt maat

Ilmoitus Ota käyttöön 'Huomaa' ilmoitus sivustolla

Ostokori, kassa ja tilit

Kupongit Ota käyttöön kupongit
Kuponkeja voi käyttää ostokori- ja kassa sivuilla.

Kassa Ota käyttöön ostaminen ilman asiakastilin (pakollista) luomista
 Ota käyttöön viestikenttä kassalla (asiakkaalle)
 Pakota suojattu kassa sivu
Pakota SSL (HTTPS) kassa sivuille (SSL sertifikaatti vaaditaan).
 Pakota poistuminen SSL (HTTPS) suojauksesta kun poistutaan kassalta.

Rekisteröityminen Salli rekisteröityminen kassalla
 Salli rekisteröityminen 'Oma tili' sivulla
 Rekisteröinnissä tehdään käyttäjätunnus = sähköpostiosoite

Asiakastilit Estä asiakkaiden pääsy WordPress hallintapaneeliin
 Tyhjennä ostokori kun kirjaudutaan ulos
 Salli asiakkaiden tehdä aiempi tilaus uudelleen (heidän tilisivulta)

Tyylit ja skriptit

Tyylittely Ota käyttöön WooCommercen CSS-tyylit

Tyylit

KUVIO 26. WooCommercen yleiset asetukset

Oletus	Toimitustapa	Vaihe
☐	Kiinteä toimituskulu Toimitustavan ID: flat_rate	✓
☐	Maksuton toimitus Toimitustavan ID: free_shipping	✗
☐	Kansainvälinen toimitus Toimitustavan ID: international_delivery	✓
☐	Toimitus lähialueelle Toimitustavan ID: local_delivery	✓
☐	Nouto Toimitustavan ID: local_pickup	✓

KUVIO 27. WooCommercen toimitustavat

Sähköpostiasetuksissa määritellään automaattisten sähköpostiviestien lähettäjän nimi ja sähköpostiosoite, otsikot ja alatunnisteet sekä yläpalkin kuva ja tyylimääritykset. Sähköpostiasetuksista voi myös helposti esikatsella miltä sähköpostipohja näyttää (ks. kuvio 28).

Onerva
Oppimis- ja ohjauskeskus

Tilaus vastaanotettu

Kiitos, käsittelemme tilaustasi. Tilauksen tiedot alla.

Tilaus: #1000

Tuote	Määrä	Hinta
An awesome product	1	\$9.99
Tilaus yhteensä		\$9.99

Asiakkaan tiedot

<p>Laskutusosoite</p> <p>Some Guy 1 infinite loop Cupertino CA 95014</p>	<p>Toimitusosoite</p> <p>Some Guy 1 infinite loop Cupertino CA 95014</p>
---	---

Oppimis- ja ohjauskeskus Onerva

KUVIO 28. WooCommercen sähköpostipohjan esikatselu

4.4 Koulutuskalenterin käyttöönotto

Aloitetaan koulutuskalenterin käyttöönotto samaan tapaan kuin verkkokaupan kanssa asentamalla Events Manager -lisäosa WordPressin hallintapaneelin kautta kohdasta Lisäosat > Lisää uusi. Events Manager asentaa automaattisesti käyttöönotossa koulutuskalenterin edellyttämät sivut, kuten tapahtumat, kategoriat, avainsanat ja tapahtumapaikat.

Toimeksiannossa vaadittujen toimintojen vuoksi asennetaan myös Events Manager Pro. Pro-laajennus ostetaan <http://www.eventsmanagerpro.com/> -sivustolta, jonka jälkeen se voidaan ladata zip-pakettina ja asentaa WordPressiin. Kun sekä Events Manager että Events Manager Pro on onnistuneesti asennettu, voidaan määrittellä koulutuskalenterin asetukset tarpeiden mukaisiksi. Events Managerin asetuksista voidaan määrittellä yleisiä, sivu-, muotoilu-, sähköposti-, ilmoittautumis- ja maksuasetuksia.

Yleisissä asetuksissa (ks. kuvio 29) voidaan ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä eri ominaisuuksia, kuten toistuvat tapahtumat, ilmoittautuminen, kategoriat, avainsanat, tapahtumapaikat ja tapahtumakuvat. Events Manager Pron oston yhteydessä saatu jäsenyysavain lisätään yleisissä asetuksissa, jotta myös Pro-laajennus voidaan jatkossa päivittää automaattisesti WordPressin kautta. Lisäksi yleisasetuksista voidaan muun muassa määrittää käyttäjätasot, joilla on oikeudet hallita koulutuskalenteria, sekä lisätä omia mukautettuja tapahtumakenttiä. Toimeksiantajan koulutuskalenteriin lisättiin alla olevat viisi mukautettua tapahtumakenttää. Itse lisätyt tapahtumakentät pitää lisätä muotoiluasetuksista yksittäisen tapahtuman sivupohjaan, jotta ne näkyvät sivustolla.

```
#_ATT{Kouluttajat}
#_ATT{Hinta}
#_ATT{Hinta_sis}
#_ATT{Ilmoittautuminen}
#_ATT{Kohderyhma}
```

Yleinen
 Sivut
 Muotoilu
 Varaukset
 Sähköpostit

Tapahtumahallinnan asetukset [Laajenna kaikki](#)

Yleiset asetukset

Kuvien koot

Käyttäjän toiminnot

Tapahtuman rekisteröintilomakkeet

Pro Jäsenyysavain

Suorituksen optimointi (Edistynyt) *Beta*

Ylläpitotyökalut (Edistynyt)

Tallenna muutokset

KUVIO 29. Events Managerin yleiset asetukset

Sivuasetuksista kannattaa muuttaa koulutuskalenterin osoiterakenteet halutuiksi (ks. kuvio 30). Koska Events Manager on luonut käyttöönoton yhteydessä koulutuskalenterin edellyttämät sivut automaattisesti, ei muita sivuasetuksia tarvitse muuttaa.

Pysyvä lyhyt linkki

Voit muuttaa

Tapahtumat
Esim. <http://www.onerva.fi/koulutukset/2012-olympics/> - voit käyttää / erottimia myös

Tapahtumapaikat
Esim. <http://www.onerva.fi/koulutukset/sijainti/wembley-stadium/> - voit käyttää / erottimia myös

Tapahtumakategoriat
Esim. <http://www.onerva.fi/koulutukset/kategoria/sports/> - voit käyttää / erottimia myös

Tapahtumien avainsanat
Esim. <http://www.onerva.fi/koulutukset/avainsana/running/> - voit käyttää / erottimia myös

Tallenna muutokset (Kaikki)

KUVIO 30. Events Managerin osoiterakenteen asetukset

Muotoiluasetuksista määritellään kaikki koulutuskalenterin (ks. kuvio 31) ulkoasuun liittyvät asetukset ja muotoilut, kuten tapahtumien lista- ja kalenterinäkymä, hakulomake, aika- ja päivämääräasetukset sekä Google Maps -kartan asetukset.

Koulutuskalenteri

Hae koulutuksista	Kaikki kategoriat
Kaikki kaupungit	Haku

toukokuu 2013

Ajankohta	Koulutus
16/05/2013 Koko päivä	Sokea oppija aineenopetuksessa <i>Kukkumäen toimipiste, Jyväskylä</i>
21/05/2013 - 23/05/2013 Koko päivä	Sokea oppija esi- ja alkuopetuksessa tai 3.- 6.-luokilla, peruskoulutus <i>Kukkumäen toimipiste, Jyväskylä</i>

elokuu 2013

Ajankohta	Koulutus
27/08/2013 9.00 - 15.30	OPH:n rahoittama koulutus - HYPE – Eriyttävä opetus ja vertaisohjaus 3 op - Lappeenranta <i>Lappeenranta, Lappeenranta</i>
28/08/2013 9.00 - 15.30	OPH:n rahoittama koulutus - HYPE - Eriyttävä opetus ja vertaisohjaus 3 op - Tampere <i>Koulutustila Seitsemäs Taivas (Pirkanmaan ihmissuhdetyö ry:n tilat), Tampere</i>

KUVIO 31. Koulutuskalenterin listanäkymä

Ilmoittautumisasetuksista voidaan määritellä asiakkaaseen liittyviä tietoja, kuten onko asiakkaan rekisteröidyttävä tai voiko asiakas varata useamman paikan koulutukseen. Ilmoittautumislomakkeeseen ja maksutapoihin liittyvät asetukset tehdään myös ilmoittautumisasetusten kautta. Sähköpostiasetuksissa määritellään automaat-

tisten sähköpostiviestien lähettäjän nimi ja sähköpostiosoite, otsikot sekä viestien sisällöt.

Sekä koulutuskalenterin että verkkokaupan käyttöönotossa on huomioitava henkilötietolain mukaiset rekisteriselosteet, jotka tulee laatia jokaisesta eri henkilörekisteristä. Rekisteriseloste tulee olla kaikkien saatavilla rekisterinpitäjän WWW-sivustolla. (Rekisteriseloste n.d.)

4.5 Käytettävyys

Steve Krug on kirjoittanut kirjan *Älä pakota minua ajattelemaan!*, jossa hän esittelee kolme omaa käytettävyyslakiaan. Niistä ensimmäinen ja tärkein on, kirjan nimeksikin päätynyt, ”Älä pakota minua ajattelemaan!”. Tällä Krug tarkoittaa sitä, että WWW-sivuston pitää olla niin päivänselvä ja selityksiä kaipaamaton kuin mahdollista. Esimerkiksi linkkien pitää selkeästi näyttää linkeiltä ja erottua muusta tekstistä. (Krug 2006, 10-19.) Krugin toinen käytettävyyslaki on: ”Ei sillä ole väliä, montako kertaa minun pitää napsauttaa, kunhan jokainen napsautus on päivänselvä ja yksiselitteinen valinta”. Krugin mielestä ei tarvitse miettiä monellako klikkauksella tietylle sivulle on päästy, vaan sillä ovatko kaikki klikkaukset olleet selkeitä, eivätkä ole aiheuttaneet käyttäjälle miettimistä. (Mts. 40-43.) Krugin kolmas käytettävyyslaki on: ”Poista puolet jokaisen sivun sanoista ja sitten puolet jäljelle jääneistä sanoista”. Turhat sanat poistamalla sivu lyhenee ja muuttuu houkuttelevamman näköiseksi, ja hyödyllinen sisältö erottuu paremmin. (Mts. 44-49.)

Toimeksiantajan WWW-sivustoa suunniteltaessa oli alusta asti vahvasti esillä helppokäyttöisyys ja käyttäjäystävällisyys. Sivuston sisällöntuottajat oli huomioitu toimeksiantajan toimesta valitsemalla julkaisujärjestelmäksi WordPress. Verkkokaupan ja koulutuskalenterin toteutukseen löydettiin myös käytettävyydeltään hyvät lisäosat.

Suurempi kokonaisuus oli varsinaisen asiakkaille näkyvän sivuston käytettävyys. Yhdessä mainostoimiston kanssa suunniteltiin ja toteutettiin rakenteeltaan selkeä ja

käyttäjystävällinen sivusto. Sivuston suunnittelussa käytettiin vahvasti vakiintuneita käytänteitä muun muassa eri elementtien sijoittelussa sekä tyylimäärityksissä.

Toimeksiantajan logo, joka toimii myös linkkinä etusivulle, sijoitettiin sivuston vasempaan yläkulmaan. Ylälaidasta löytyvät myös hakukenttä sekä päävalikko. Etusivulle lisättiin logon alapuolelle näkyvälle paikalle yleiset yhteystiedot sekä ylimääräinen linkki Yhteystiedot-sivulle. Alasivujen rakenne on kolmipalstainen: alavalikko on sijoitettu vasempaan laitaan, sisältö keskelle ja lisätiedot oikeaan laitaan. Päävalikon alapuolella oleva muropolku kertoo käyttäjälle hänen sijaintinsa sekä kuljetun reitin sivustossa. Joitain hyödyllisiä ja sivustolta pois johtavia linkkejä on sijoitettu sivuston footeriin (alapalkki).

Käyttäjälle haluttiin luoda muuttumaton käyttäjäkokemus sivustossa, verkkokaupassa ja koulutuskalenterissa. Logo, hakukenttä, pää- ja alavalikko, muropolku sekä footer pysyvät paikallaan läpi sivuston (ks. kuvio 32).

The screenshot shows the Onerva website interface. At the top left is the Onerva logo with the tagline 'Oppimis- ja ohjauskeskus'. To the right is a search bar with the text 'hae sivustolta » kirjoita hakusana'. Below the logo is a navigation menu with items: Onerva, Tukipalvelut, Onerva Mäen koulu, Koulutus, Verkkokauppa, and Yhteystiedot. A breadcrumb trail reads 'Etusivu » Tukipalvelut » Työnohjaus'. The main content area features a section titled 'Työnohjaus' with a detailed description of the service. To the right, there are two sidebar sections: 'TIEDOTTEET' with a news item about a publication, and 'KOULUTUKSET' with a link to find courses. At the bottom, there is a footer with contact information and logos for Opetushallitus and VALTERI.

KUVIO 32. Esimerkki alisivusta

4.6 Esteettömyys

Esteettömyys on ihmisten erilaisuuden huomioimista. Ihmisillä on aistien toimivuuden, liikuntakyvyn ja monien muiden ominaisuuksien välisiä eroja. Toimeksiantajan WWW-sivuston kohderyhmästä huomattava osa on sokeita ja heikkonäköisiä sekä kuuroja ja viittomakielisiä, joten sisältöön käsi pääsemiselle ja sivustossa liikkumiseen ei saa asetta esteitä. Yksi yleisimmistä esteistä on jonkin tiedon tai linkin esittäminen vain kuvana, jolle ei ole tekstivaihtoehtoa. Esteenä voi olla myös WWW-sivuston suunnittelu vain hiirellä käytettäväksi. (Korpela & Linjama 2003, 16.)

Esteettömyys on lainsäädännön asettama velvollisuus, jota tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen sekä syrjinnän kieltä edellyttävät (Sähköisten palveluiden esteettömyys ja saavutettavuus n.d.). Esteetön WWW-sivusto mukautuu eri aisteille ja laitteille sopivaksi, on rakenteeltaan selkeä ja kieleltään yksiselitteistä (Söderholm 2003). Hyvänä toimintatapana kannattaa pyrkiä laiteriippumattomaan toteutukseen käyttäen yleisesti tuettuja standarditekniikoita. Tämä on hyvä muistaa etenkin mobiililaitteiden sekä apuvälineiden, kuten ruudunlukijoiden, kanssa. (JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta 2012.)

Toimeksiantajan WWW-sivustossa kiinnitettiin huomioita kuvien tekstivaihtoehtoihin sekä sivuston eri elementtien keskinäiseen sijoitteluun. Päävalikko, hakukenttä sekä alavalikko sijoitettiin ennen sivun pääsisältöä, jolloin ne ovat helposti löydettävissä. Vähemmän tärkeät tiedot sijoitettiin pääsisällön jälkeen. Apuvälineitä käyttäville myös sivukartta on tärkeä navigointiväline. Sivukartan tabindex-arvoksi määriteltiin 1, jolloin se on sivun ensimmäinen linkki näppäimistöllä tai apuvälineillä selattaessa. Sivuston kaikki toiminnot ovat käytettävissä näppäimistöllä. Lomakkeiden kentille liitettiin niitä vastaavat kehoitteet, jotta apuvälineet osaavat kertoa mitä kyseiseen kenttään tulisi syöttää.

Opinnäytetyön tekijä kävi projektin alussa toimeksiantajan asiantuntijoiden luona tutustumassa sokeiden ja heikkonäköisten apuvälineisiin sekä keskustelemassa hyvistä käytänteistä esteettömän WWW-sivuston luomiseksi. Toimeksiantaja myös tes-

tautti lopuksi valmiin sivuston sokeilla käyttäjillä, joiden mukaan navigointi toimi hyvin ja sisältö oli loogisessa järjestyksessä.

4.7 Jatkokehitys

Opinnäytetyön kirjoitushetkellä toimeksiantajan sivustolle oli useita selkeitä jatko-suunnitelmia sekä vasta ideatasolla olevia visioita. Sivustolle oli suunnitteilla muun muassa asiantuntijablogi sekä sisällön käännökset englanniksi, ruotsiksi ja viittomakielelle. Viitottuina videoleikkeinä toteutettava viittomakielinen sivusto parantaa sivuston esteettömyyttä huomattavasti. Asiantuntijan ja edelläkävijän imago sekä asema valtakunnallisena toimijana velvoittavat toimeksiantajaa jatkuvaan toiminnan ja palveluiden kehittämiseen.

5 POHDINTA

Tärkein työn tavoitteista oli toteuttaa käytettävyydeltään hyvä ja esteetön WWW-sivusto WordPress-julkaisujärjestelmällä, joka toimii moitteettomasti myös älypuhelimilla ja tablet-tietokoneilla. Tässä tavoitteessa yhdistyi opinnäytetyön kolme opettavaisinta asiaa: responsiivinen web-suunnittelu, käytettävyys ja esteettömyys. Näistä ainoastaan käytettävyyteen olin perehtynyt aiemmin, mutta siitäkin sain paljon uutta tietoa ja osaamista.

Responsiivinen web-suunnittelu on yleistynyt edellisen vuoden aikana valtaisesti ja sitä pidetään jo jollain tapaa oletuksena uusille sivustoille. Mobiililaitteet ja -käyttäjät lisääntyvät jatkuvasti, joten WWW-sivustojen ja kehittäjien on pysyttävä kehityksessä mukana. Tästä johtuen koen responsiivisen web-suunnittelun tärkeimmäksi yksittäiseksi asiaksi, jonka opin työn aikana.

Esteettömyys oli toinen uusi ja erittäin mielenkiintoinen asia, johon pääsin perehtymään työn aikana. Pääsin tutustumaan sokeiden ja heikkonäköisten teknisiin apuvälineisiin, sekä näkemään niiden toimintaa käytännössä. On aivan eri asia keskustella ja saada palautetta sokealta käyttäjältä kuin lukea samat asiat kirjasta.

Tavoitteeksi asetettiin myös tämän kirjallisen työn toimiminen sivuston teknisen ylläpitäjän käyttöohjeena. Tästä johtuen WordPressin, WooCommercen ja Events Managerin käyttöönotto esitettiin tarkasti kuvien kanssa. Myös WooCommercen ja Events Managerin keskeisimmät asetukset käytiin läpi.

Lisäksi tavoitteena oli verkkokaupan integroiminen saumattomasti muun sivuston kanssa. Mainostoimistolta tuli tyylikäs ja hyvä idea verkkokaupan ulkoasuksi, ja se istui hienosti muun sivuston sisältöön. Tekninen toteutus puolestaan oli työläämpi, mutta hyvän dokumentaation ja aktiivisen tukifoorumin avulla se onnistui lopulta hienosti. Kaiken kaikkiaan työn tekemiseen liittyi paljon uuden asian omaksumista dokumentaatioiden ja eri foorumeiden välityksellä.

ILME-työryhmässä sekä mainostoimiston kanssa tehty moniammatillinen yhteistyö oli antoisaa ja kehitti vuorovaikutus- ja projektityötaitojani.

Toimeksiantaja oli tyytyväinen työn tuloksiin ja palaute on ollut hyvää. Etenkin responsiivinen web-suunnittelu on saanut kiitosta sivuston mobiilikäyttäjiltä. Olen itsekin erittäin tyytyväinen työn tuloksiin ja sen tuomaan kokemukseen.

LÄHTEET

About Us. n.d. Tietoa Events Managerista. Viitattu 2.5.2013. <http://wp-events-plugin.com/about/>.

Child Themes. n.d. WordPressin tukisivusto. Viitattu 1.5.2013. http://codex.wordpress.org/Child_Themes.

Extend. n.d. WP e-Commercen laajennukset. Viitattu 28.4.2013. <http://getshopped.org/extend/>.

Extensions. n.d. Jigoshopin laajennukset. Viitattu 28.4.2013. <http://jigoshop.com/product-category/extensions/>.

Features. n.d. Events Managerin ominaisuuksien esittely. Viitattu 2.5.2013. <http://wp-events-plugin.com/features/>.

History. n.d. WordPressin historia. Viitattu 21.4.2013. <http://codex.wordpress.org/History>.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta. 2012. JHS 129 Julkishallinnon verkkopalvelun suunnittelun ja toteuttamisen periaatteet. Viitattu 2.5.2013. <http://docs.jhs-suositukset.fi/jhs-suositukset/JHS129/JHS129.pdf>.

Kaksi kolmasosaa suomalaisista on verkkokaupan asiakkaita. 2012. Tilastokeskuksen tutkimus väestön tieto- ja viestintätekniikan käytöstä. Viitattu 28.4.2013. http://www.stat.fi/til/sutivi/2012/sutivi_2012_2012-11-07_tie_001_fi.html.

Korpela, J. K. & Linjama, T. 2003. Web-suunnittelu. Jyväskylä: Docendo Finland Oy.

Lehdonvirta, P. & Korpela, J.K. 2012a. Responsiivinen suunnittelu. Responsiivisen suunnittelun esittely. Viitattu 3.5.2013. <http://html5kirja.fi/2012/08/02/responsiivinen-suunnittelu/>.

Lehdonvirta, P. & Korpela, J.K. 2012b. Twitter Bootstrap. Twitter Bootstrap työkaluvalikoiman esittely. Viitattu 3.5.2013. <http://html5kirja.fi/2012/08/22/twitter-bootstrap/>.

Krug, S. 2006. Älä pakota minua ajattelemaan!. Helsinki: Readme.fi.

Marcotte, E. 2010. Responsive Web Design. Responsiivisen web-suunnittelun esittely. Viitattu 3.5.2013. <http://alistapart.com/article/responsive-web-design>.

Official Themes. n.d. Jigoshopin viralliset teemat. Viitattu 28.4.2013. <http://jigoshop.com/product-category/official-themes/>.

Onerva. n.d. Oppimis- ja ohjauskeskus Onervan esittely. Viitattu 15.2.2013. <http://www.onerva.fi/onerva/>.

Onerva Mäen koulu. n.d. Onerva Mäen koulun esittely. Viitattu 15.2.2013. <http://www.onerva.fi/onerva-maen-koulu/>.

Premium Theme. n.d. WP e-Commercen viralliset teemat. Viitattu 28.4.2013.
<http://getshopped.org/premium-upgrades/premium-theme-2/>.

Rekisteriseloste. n.d. Tietosuojavaltuutetun toimiston ohjeistus rekisteriselosteista. Viitattu 3.5.2013. <http://www.tietosuoja.fi/28997.htm>.

Roles and Capabilities. n.d. WordPressin tukisivusto. Viitattu 21.4.2013.
http://codex.wordpress.org/Roles_and_Capabilities.

Roots theme. n.d. Roots-teeman WWW-sivusto. Viitattu 3.5.2013.
<http://www.rootstheme.com/>.

Sähköisten palveluiden esteettömyys ja saavutettavuus. n.d. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tietopaketti sähköisten palveluiden saavutettavuudesta. Viitattu 5.5.2013. <http://www.thl.fi/saavutettavuus>.

Söderholm, M. 2003. Esteettömät verkkosivut. Essi-kurssin WWW-sivusto. Viitattu 15.2.2013. <http://appro.mit.jyu.fi/essikurssi/ika/t1/>.

The web's most popular front-end template. n.d. HTML5 Boilerplaten WWW-sivusto. Viitattu 3.5.2013. <http://html5boilerplate.com/>.

Usage of content management systems for websites. 2013. W3Techin tilasto julkaisujärjestelmiä käyttävistä WWW-sivustoista. Viitattu 25.4.2013.
http://w3techs.com/technologies/overview/content_management/all.

Uusi oppimis- ja ohjauskeskus Onerva. 2013. Tiedote oppimis- ja ohjauskeskus Onervan sivustolla 1.1.2013. Viitattu 18.2.2013. <http://www.onerva.fi/uusi-oppimis-ja-ohjauskeskus/>.

Verkkokauppa. n.d. Tilastokeskuksen määritelmä verkkokaupasta. Viitattu 28.4.2013.
<http://www.stat.fi/meta/kas/verkkokauppa.html>.

WooCommerce Archives. n.d. WooCommercen viralliset teemat. Viitattu 28.4.2013.
<http://www.woothemes.com/product-category/themes/woocommerce/>.

WooCommerce – excelling eCommerce. 2013. WooCommerce-lisäosan esittely. Viitattu 28.4.2013. <http://wordpress.org/extend/plugins/woocommerce/>.

WooCommerce Extensions. n.d. WooCommercen laajennukset. Viitattu 28.4.2013.
<http://www.woothemes.com/product-category/woocommerce-extensions/>.

WordPressin asentaminen. n.d. WordPress kehittäjäyhteisön asennusohjeet. Viitattu 3.3.2013. http://codex.wordpress.org/WordPressin_asentaminen.

WP e-Commerce. 2013. WP e-Commerce -lisäosan esittely. Viitattu 28.4.2013.
<http://wordpress.org/extend/plugins/wp-e-commerce/>.